

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisors egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyiltér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

A mi diákjaink.

Im elközelgett az új tanév. Eperjes városának utcái újból élénkebbek. Itt vannak már városunk oly kedves és szívesen látott vendégei: a mi diákjaink. Elközelgett a komoly tanulmányozás, a vetés ideje. Bárcsak méltó aratás is követné!

A szeretet örvendező lelkével s az édes reménység biztató és boldogító szavával köszöntjük a mi diákjainkat. Köszöntjük őket a legmelegebb indulattal, a kik a közelből és a távolból a mi fő és középiskoláinknak, mint édes jó anyáknak ápoló, védő és vezérlő karjai közé siettek. Adja a jóságos Isten, hogy a minő derült szívvel köszöntik most a mi városunk és tanintézetünk ősi falait, tíz hó elteltével oly elégtel lélekkel vegyenek a mi diákjaink tőle búcsút s kísérik majdan őket az édes otthonba, kedves szülei körébe, a nemes barátság s a jól teljesített munka boldogító emlékezőse. A munka és a kötelesség képezze ifjú szíveik legnemesebb vágyát, ifjú vérük minden fölpezsdülését.

Hogy azonban a mi diákjaink testi és lelki épségüket e tanévben is fentarthassák és fejleszthessék, ahhoz a tanárok önfeláldozó munkásságán kívül, a szülők és a család szíves közreműködése is szükséges. Mert hát a semmi által sem pótolható család és az iskola nevelői munkásságának kölcsönös kiegészítésén, hogy úgy mondjam: harmóniáján alapul a mi diákjaink sikeres boldogulása és előhaladása most és mindenkoron. El fog múlni a sok szemrehányás a jövőben a szülők részéről a tanárokkal szemben, ha sietnek azoknak segítségére és hatalmas pedagógiai-erkölcsi befolyásukkal megkönnyítik azoknak testet, lelket fárasztó munkásságát. Különösen a főiskolai ifjúságnál, a hol nagyobb a szabadság, szükséges a család és a szülők részéről e nevelői behatás és szerető gondoskodás, a mely megakadályozhatja a szabadsággal való visszaélést. Ez okból tehát,

mivel sok függ attól, hogy a mi diákjaink hol, kinél és kívül laknak, az óvatosság követelménye az, hogy ne bízzák magukat a véletlenre s ne engedjenek a vasútnál vagy vendéglőkben ajánlatot tevők hívásának. Csakis oly lakást fogadjanak a mi diákjaink, a melyről az illető tanintézetek tanárainak és igazgatóinak előzetes tudomásuk van.

Mily boldogok e tekintetben a mi városunknak szülői. Fő- és középiskoláinkban nevelhetik és taníthatják gyermekeiket és közvetlen felügyeletet gyakorolhatnak arra, a mitől hazánk jóléte és jövődjének felvirágzása függ: fiaik testi és lelki épségére. Gondozzák, ápolják, neveljék és fejleszszék azt szüntelen a fő- és középiskolai tanárokkal, közművelődési és társaséletünk ez eléggé meg nem becsülhető faktoraival való szüntelen harmóniában.

Aztán ne feledjék a mi diákjainkat ellátó családjaikat azt sem, hogy városunk gazdasági érdeke is szerves összefüggésben van e diákok életével. Igyekezzenek tehát méltó eltartói és gondozói lenni e diákságnak, hogy a távolban lakó szülők édes reményükben meg ne csalatkozzanak. Becsüljék meg a szülei gondot azzal, hogy valódi felügyeletet gyakorolnak a reájuk bízott diákokra és visszatartják azokat a testet, lelket őrölő henyéléstől és könnyelmű élettől. Úgy bánjunk azokkal, mintha gyermekeink vagy testvéreink volnának és főleg ügyeljünk arra, hogy úgy munkálkodjanak, mintha örökké kellene élniök.

E biztató édes reményben örömmel üdvözljük városunk lelkes tanári és tanítói karát, szíves együttműködésre hívjuk fel a szülőket, örökös figyelemre és körültekintésre kérjük fel a diákokat tartó családokat s a jóságos isteni gondviselés mellett tanáraink kiváló figyelmébe, szerető tanítói és nevelői buzgóságába és odaadó szeretetébe ajánljuk a mi szívesen fogadott és még szívesebben látott diákjainkat!

(-K.)

Mit tehetnek a nők a társadalom megmentése körül?

(Vagy: A nők a jövőért!)

Írta: Hörk József. (Folyt. és vége.)

Hogy az emberiség, — a félkaral dolgozó óriás, — boldogulhasson, mondottuk, hogy jobbkarját, az emberiség másik, nagyobb felét: a nőket is be kell vonnia a munkába. Mert a nő rendeltetése nem abból áll, hogy szabad gondolkozástól megfosztott rabszolga, vagy a férfi időtöltésére szánt kiczizomázott báb legyen, hanem magáért is épen úgy létezik, mint másokért. Érette is kell tenni valamit. De azért mégis tévedés, végtelen hiba volna az, ha a nők helyzetének javítását s emelését a politikai jogoknak reájok leendő ruházása, kiterjesztése ezen ferde «egyenjogúsítás» vagy, mint mondani szokás, «emancipáció» és a nőknek a férfiakéval azonos nevelése útján akarnók elérni, hanem igenis kell, hogy tagítsuk a nők — a nők természeti alkotásának megfelelő, a női nőtől ki nem vehető — munkakörét. Szóval engedjük meg neki, biztosítsuk neki azt, hogy mindazon a téren, melyen, nőiségének megsértése nélkül, önmaga is biztosíthatja egzisztenciáját, biztossítsa azt. Ilyen pedig — a nők szerencséjére — sok van.

Ott van előtte a) *tanítói pályá*. A nő a legkitünőbb *óvó* — mondjuk *óvodá*. Hiszen az ő gyermek-szeretete, az ő gyöngédsége, finomsága a legkitünőbb képesítő oklevél ezen hivatásra. Van-e csak egy férfi is, a ki vele ebben versenyezni képes volna? Vagy miért ne lehetne *leány-tanító* — és *tanítónőképző*? Ki érti jobban az ő nemének zsenjét, mint ő? Avagy — magából kiindulva — nem okoskodhatik-e, alkalmazhatja-e a legjobb tantervet, a legjobb tanítási módszert szerint s a legalkalmasabb tantárgyak begyakorlására? Ellenben a férfire nézve a nő bizonyos mértékig mindig terra incognita, titok marad. Leánykák tanítója, nevelője, természet szerint az anya, de ha az nem teheti, vagy nincs, ki lehetne más, mint egy nő? Sőt a tudósok dolgába is beleavatkozhatik, mert van hozzá esze, éleslátása, sőt a kutatáshoz is kitarása. Nagy szemeket vetne ugyan egyik-másik nagy pápaszemes, kopasz tudós reája, de ő ennek dacára megállaná helyét.

b) Ott van előtte az *iparos-pályá*. Ebben bizonyos irányban már Éva ósanyánk óta szakértő. Avagy a *háziipar* terén nem a nők excellálnak, tünnek-e ki? A sok mindentel «varrottas», nemcsak a «kalotaszegi varrottas» terén nem a nők-e a virtuózok? A len, a kender, a *fehértű* terén nem az úgynevezett «*fehértű-cselédek*»-e a zászlóvivők? Hát a papíros-ípar, a papíroskereskedés, a papírosíró és mindentel *virágkultúra*

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Vandrák sírjánál.*

(1899. aug. 27-ikén.)

Huszonöt éve könnyen érett
Hadunk egyenként szeretszéledt,
Hogy csejt, erőt jól össz-vetetten,
A boldogság felé evessen,
Melyet, — miként te monadt, mester! —
Későn, korán elér az egyszer,
Ki hűn fogadja és betartja
A mit kisszab Isten parancsa.

Huszonöt éve mennyi álom
Útott szívünkbe tarka szárnyon?
Tanúja a gyors, elfutó múlt,
Hogy almáinkból mi valósult?
A boldogság révébe értünk,
Vagy megtörtött az útba térdünk?
Nagy mesterünk! a megmaradtak
Neked ma arról számot adnak.

Huszonöt éve fény s derű volt,
A mit mosolyga ránk az égbolt.
Fény és derű volt szívünkben,
És tűz-erő, megmérhetetlen,
Mely, mint oroszán lelke, bator,
Mert nincs előtte körülát s távol,
S mely szembeszállni már nem átal
Vihar s pokol gerjédt hadával.

Huszonöt év elszállta gyorsan,
S kik itt vagyunk, ért, férfi-korban,
Bár fúrteink közt dér ezüstje:
Szívünk egén ború nem ült le.

* Elháltta szerző 1899. aug. 27-ikén az eperjesi temetőben nyugvó Vandrák András sírjánál.

Ma is hevülünk szépre, jóra,
Mivel szívünkbe fényt szórja
Az ifjú kor hő gerjedelme:
A munka s a hon szent szerelme.

Huszonöt év múltával érimé
Nyugvó porodhoz ősz vezérük!
És hálaként elmondjuk iltén,
Hogy a mi fény van szívünkben,
Való értékünk szép egésze:
Te kincsés lelked tiszta része.
S hirdetjük — esküvésre készen, —
Hogy el nem multhatál egészen.

Huszonöt év múltán lezárul
Évszázadunk is, társ határu!
De emlékednek nincs határa...
A kegyelet sírod kitarja,
S évente újabb nemzedékek
Hoznak koszorút, mint mi, Neked,
Mert nyughelyedről árad messze
A nemes erkölcs s tiszta eszme.

Pólyik Imre.

«Sárosvár története».

Hazánk irodalma mellett újabban annak történetírása is föllendült. Hisz e két studium az, a melyből szellemileg élünk és táplálkozunk. Irodalmunk és történetünk föl-melő tényekben gazdag múltja a magyar nemzeti kultúra egyik legnagyobb fontosságú eszköze. A ki irodalmunkat és történetünket szereti, meg kell szeretnie fajunkat és nemzetünket is.

Örvendetes föllendülésnek indult hazai történetírásunk egyik nélkülözhetetlen kelléke a részlet-történetírás, az u. n. monographia. E téren is a *Szászadok és a Történelmi Tár* tanulmányai mellett sok becesz adalékkal dicsekedhetünk. Mert hát hazánk és nemze-

tünk egységes és pragmatikus története a maga egészében csak akkor lesz megírható, ha a monographiákkal megvilágítottuk és napfényre hoztuk a részletek történetét is.

Becses monographia *Tuhrinszky Károly* kir. kath. főgimn. tanár monographiaja is, mely «Sárosvár történetéről» szól és három régebbi és újabb igen sikerült képpel van díszítve. Bevezetésében ő is hangsúlyozza, hogy csakis «történelmi emlékeink megmentésével» és «városi, vármegyei és családi levéltáraink felkutatásával» szolgálhatjuk sikerrel a hazai történetírás nemzeti ügyét.

«A várak keletkezésének története» cz. tanulmányos szakaszából megtudjuk, hogy a XIII. és XIV-ik században a sárosvármegyei várak a következők voltak: Sáros, Szinye-Lipócz, Kőszeg, Sebes, Sóvár, Keczer-Lipócz, Zsegnye, Palocsa, Tarkeő, Berzevize, Henighvár, Bártfa, Hradiszko, Adámfölde, Oltoriszka, Kapi, Komlóskeresztes, Megyes és Makovicza.

«Sárosvár fekvése» cz. szakasza után, mely helyesen utal arra, hogy annak várkastélyában II. Rákóczy Ferencnek főispáni méltóságba való beiktatását és későbbi elfogatását örökítette meg a történelem, a «a sárosi vár neol. eredete és birtokosainak ismertetése» tér át a szorgalmas kutató. Elhisszük neki, hogy «kevés az, a mivel rendelkezett», s annál nagyobb az érdeme, hogy mégis sikerült a vár múltját előtünk föllebenteni. Így művéből megtudjuk, hogy az Árpád-házból való királyaink kiváló gondot fordítottak e várnak jókarban való tartására, sőt egyik-másik közülök e várbán tényleg tartózkodott is. E ház kihalta után Csák Máté, majd ismét Róbert Károly, a Soós-család, a cseh Giskra és végül Mátyás király kezébe került a vár. Utóljára a Perényiek, a császáriak, a Habsburgok, a Rákóczyak s a Szirmai- és Luzsinszky-család birtokába került. Ma Pulszky Géza kir. kamarás és nagybirtokos tulajdonosa-e várnak s a hozzá tartozó birtokoknak. Egy darab hazai történet fűződik koronként a vár birtokosaihoz, de főleg a Rákócziakhoz

nak terén nem a legszebb élővirágok, a nők-e a mesterek? Hát a szabászat, a varrás, a kalapkészítés, a kalapdíszítés terén nem ők-e az elsők? Nemcsak hordani, de készíteni is ők tudják, díszíteni is ők értik legjobban és legszebben a kalapokat! Kötő szabók, kötő kalaposok, gombkötők, kefekötők stb. válnak belőlök. És ki tudná felsorolni e terén feltűnt és még mindig feltűnhető képességeiket?

c) Ott van előtte a kereskedelmi pálya. Kötő írónok, levelező, boltos-segéd és könyvelő válik belőlök. És a Cassa-Fraulein? Hány vegyes- és nem vegyes-, rőtös- és nem rőtös kereskedés élén állanak és pedig sokszor nem vegyes és nem rőtös — nők? Az úgynevezett «Victualien-Handlung»-ot a közönségesen úgynevezett «Greislerei»-t pedig az ő számukra gondolták ki! Köcskeméten ők a kiváló «görögök». Úgy nevezik Köcskeméten a greislereket. Lehetnek *szakácsnők!* Pedig ez igen fontos! Jó étel — jó egészség! Rossz étel — mérge és keserűség. Életünk függ tőle. Zsebünkre nézve ez az igazi kereskedés. Sőt a legalsóbb rétegekből kikerülő nőkből lehet ügyes «Apfelfrau», «Fischweib» és a hogy még a természetes, ernyő alatt ülő civákat, vulgo *kofákat* nevezik. Szóval számtalan a tér és az alkalom, melyen itt is tisztességesen önállósíthatják magukat. Az úgynevezett «felsőbb leányok» számára pedig ott vannak a *női kereskedelmi tanfolyamok* és az ezekhez hasonlók.

De általában is minden *magán- és nem magán-vallatnál* miért nem lehetnének a nők: 1. *pénztárosnők*, hiszen *számítási* pompásan tudnak; 2. *számvevők*, hiszen számonvenni nemcsak férjemuram tetteit, de a rideg számokat is behatárolhatják; 3. *irodafelügyelők*, hiszen a rendtartáshoz ők értenek legjobban, *rendezni* ők szoktak és 4. *segédek*, hiszen segédekül teremtette őket az Isten!

d) Ott van előtte a *hivatalnoki pálya*. Mint Amerikában, a közigazgatási, pénzügyi, bírói pályára én ugyan nem bocsátanom őket, — mert ide a rideg ész, nem pedig a meleg szív kell és a bírónak például szívtelennek kell lennie, holott ő náluk a szív sohasem tagadhatja meg magát, — de már p. o.: 1. a *távirónál* egészen helyen lehet a nő. Sokan félnek tőle, hogy a táviró titkot kifecsegi! Én nem tartok tőle. Hiszen a táviró olyan sokat kotyog, fecseg, hogy az istenadta megújja a sok pletykát, s aztán ha a társaságba megy is, inkább pihenni megy, semmint dolgozni, — már t. i. a nyelvvel. 2. A *postánál* is helyen van a nő. Azt mondják, hogy feltöri kíváncsiságból a szerelmes-leveleket. Nos, én nem bánom, legyen; de mégis vagyok bátor azt állítani, hogy abból kevesebb baj támadna, mint a mennyi támadott abból, hogy férfiak, mint postatisztek az *ötpécetes leveleket* tordélk fel s néha-néha el-elemelnek néhány kerek ezer forintocskát. — Én nem hiszem, hogy ha «anno dazumal», nők lettek volna alkalmazva azon a fővárosi főpostán, hogy lehetséges lett volna a negyedmiliós lopás!! Kérem, a nők sokkal szembesebbek! 3. *Vasúti pénztárosokul* is alkalmazhatók. Türelmesek, érdekli őket a sok cifrábnál cifrább arc s ennél fogva sokkal türelmesebben kukucskálnak ki a pénztár rostélyos ablakán és nyugodtabban számolnak el és le, mint a férfiak, a kiket bosszant, hogy időközben kialudt pipájok, szivaruk, vagy a háttérben a mulatni jött pajtasok nélkülök üfirtnek pohárt, vagy tudja Isten mit csinálnak?

e) Ott van előtte a *tudományos pálya*. Én ugyan öszintén bevallom, hogy a *leánygimnázium* és a tudós, pápaszemes nő, nem ideáljaim s nem szeretném, ha ügyvedek is lennének, mert, mint mondják, a «perbeszédeknek», a «szóváltásoknak», a gonoszok szavával élve, «nyelveléseknek» akkor se vége, se hossza

«Sárosvár jövedelmei s fentartási költségeiről» is híven számol be Tuhrinszky Károly monográfiája. Így megtudjuk, hogy 3 év alatt 1550—53-ig 18,191 fttot fordítottak a vár fentartására és igen tekintélyes összegeket utalványoztak ki évenként a vár épületeinek helyreállítására. Igen érdekes fejezete «a sárosi vár hadi felszerelési»-ről szól, mely haditörténetünk múltját világítja meg egyik igen érdekes oldaláról. P. o. milyen tanulságos részletek azok, a melyek I. Rákóczy Görögnek a meglazult katonai fegyver helyreállítására irányuló utasítását közlik, s híven visszaadják az akkori várdórtet! Az intézkedések egyike vagy másika ma is helyén való volna Mars fiaik között.

Tudjuk, hogy a múltban a várak igen fontosak voltak honvédelmi, közigazgatási és ipari tekintetben, de veszedelmek is, kivált a pártoskodások idejében és a gyenge királyok uralma alatt; a midőn egy ilyen vár birtokosa mítsem törődvé a királyi tekintélyvel s a törvényekkel, valóságos réme és zsarnoka volt az egész vidéknek. Falvak, nemesi birtokok, sőt még a jól megerősített szab. kir. városok is ki voltak téve támadásaiknak s pusztításaiknak, mint p. o. a sárosi vár urai részéről Eperjes, Kis-Szeben és Bártfa városa. Erről szól Tuhrinszky művének «a sárosi vár mint rablóvár» cz. szakasza, a melyre aztán a vár tisztviselőinek pontos rajza és jegyzéke és a sárosi várhoz fűződő népmondáknak és népregeknek feldolgozása következik.

Műve végén szerző szerényen beismeri, hogy ismeretese nem adja tökéletesen a középkorban oly fontos szerepet játszó várak történetét, de nem is lesz adható mindaddig, míg a sárosvármegyei családok levéltárai átkutatva nem lesznek. Azért kéri is és kérjük mi is a sárosvármegyei családokat, hogy Tuhrinszky Károlyt az adatok összegyűjtése nemes és hazafias törekvéseiben, hathatósan támogathatják szívesek legyenek. Nemzeti ügyet szolgál, ki múltunk emlékeit iránt kegyellett és a hazai történetirás szent ügyei iránt érdeklődéssel viseltetik.

Dr. Szilvák Mátyás.

nem volna; a sebészek, a felcserek lanczességét sem bíznám rájuk, mert kényes természetű műtettek, összezüzött, véres emberi tagok eltávolítása, szerintem, a nő szelid természetével egyáltalában össze nem tér; de miért ne lehetnének ők *nőorvosok* és *belgyógyászok*, mikor egy kis «herbatheát», egy kis «limonádét», különösen őszi időben elfogad tőlük az ember, sőt egy kis hideg vagy meleg «borogatást», egy kis «sósborszeszt» s ehhez hasonló régi kipróbált háziszert is! Hiszen ők izzasztani kitűnően tudnak, hűsítő szert is tudnak adni; csak egy-egy *vásárt, vásárlást* említenek s rögtön melegünk lesz, vagy pedig leszáll a thermometer egész a zsebünk aljáig. Vagy miért ne lehetnének ők *nyelvtanok*, mikor a nyelvekhez kitűnően értenek és a klasszikus ókor viszonyai oly érdekesek s őket az ilyen érdekes viszonyok érdeklik leginkább; vagy *matematikusok* és *phisikusok*, mikor ők tudnak legjobban «számítani», mint már fentebb is mondtuk és elismert tény, hogy ők a legkitűnőbb *vegyészek*, a mit a konyhában mindennap fényesen bebizonyítanak; a *természettudás, földrajz és történelem* tanárai is bátran lehetnek, mert a *rajzolás* a földön kitűnően értik és a történetet meg Kleopatra előtt és Kleopatra után is ők csinálják s a legfontosabb, az epochális eseményeknél is bátran elmondhatjuk: «keresd az asszonyt!» Hogy pedig *költők* és *írók* lehetnek, bebizonyította Sapho és ezernyi-ezer más. *Elbeszélmi* érdekesen voltaképpen csak ők tudnak. Hiszen ők, mint a német tudós mondja: a kedély hősei; «Sie sind die Heldinnen des Gemüths!»

f) Ott van előtte a *művészeti pálya*. Hány kiváló *zenész*, hány kiváló, világhírű *színész*, énekes és dramatikus került ki már és kerül ki folytonosan közülök? A *festészet*hez meg mind értenek! Nem bizonyítja-e ezt mindennap az utca is? Miért ne lehetnének ők *épitészek* és *szobrászok* is? Hiszen a szobrászati legkiválóbb remekművek tárgyai ők és valóban ők. Ha *minták* lehetnek, miért ne lehetnének *mintázók*, *teremtők*, *mesterek*?

Mindezen foglalkozásban azonban — megvallom — nem szabály szerint kívánom én a nőket látni, hanem csak azokat, a kiknek természete és hajlama és talán a sorsa az, hogy ilyen állásra jussanak! Ha vagy nem tudtak, vagy nem akartak férjhez menni... Ha csalódtak, ha el- és megözevgyültek. Szóval, ez csak menedék, asyllum legyen, de nem a tulajdonképeni, a voltaképeni élet levegője! Olyanul én — mint már fentebb is jeleztem — mást kívánok, s ez a más, ez az elsősorban keresendő hivatásuk a *családhoz* vezet vissza, a családdal, melyben mint *hű feleség* és mint *szereplő anyja* az emberiségnek: áldásai, nemtől, angyalai!

A híven, igazán szerető nő, az igazi *feleség* szeret az önfeláldozásig. Nem hagyja el férjét, *hár* minden elhagyja is. A nő hűsége hasonló a holdhoz, melynek szelid fényét a férfi csak akkor látja, mikor szerencsés-jének napja leáldozott. A hű nő férjét ugyanazon bizalommal kíséri, midőn emelkedik a hír, a dicsőség s a jólét szárnyain, mint midőn aláülőd a szegényben, a posványba, a szegénységbe, a nyomorba. S nemcsak könnyei, vigasztaló szavai vannak, de erős szíve is, mely áldozatokra is képes és kész! Hány férjet mentett már meg nejeinek erős akarata, okos gondolata, nemes elhatározása, önfeláldozása. A nőnek egész világa: férje. S kell-e szebb, gyönyörűbb látvány, mint a hol ketten lettek egygyé? Egy szív, egy lélek! Isteni gondolat! Ha gyakori, megmenti a világot!

De még ennél a szónál: *feleség*, ennél az édes szónál: *hű feleség* is van egy még edesebb s ez a szó — *anya*. Varázshatalmú szó ez! E szó az élet viharai között is életünk legedesebb perceit képes felidézni lelkünkben. Nincs méltóság, mely fenségebbé tenné a nőt, mint az, hogy ő — *anya*.

E rövid kis szóban a legnagyobb tisztelet, becsület, méltóság és boldogság, mind benn foglaltatik. Egy végtelen, mély értelmű szó ez! A nőnek megdicsőülése az! Lehet-e boldogságot jobban festeni, mint a Grachusok anyját, mint a Szilágyi Erzsébet-ét, mint az anyját boldogságában? Ki nem látta Raphael Sanzio Madonnáját?

Mily csodálatos szó ez! A könnyű gondolkodású nőből komoly asszonyt csinált; a félnék teremtésből hősnőt s megszelidíti még a tigrist is, még az elvetemedett nőnek szívében is megőriz egy kis tisztaság, szent helyet, azt, a hol az anyai szeretet lakik.

Minden mulandó itt e földön, csak az *anyai szeretet örök* s nem hal meg soha! Ott virraszt, ott él az elhunyt gyermek ravatalánál és sirja felett; ott él az elhalt anyával annak sírjában, mert még akkor is él emléke, boldogító, édes emléke, a gyermek emlékezetében (Pederzani, Weber), mikor az anya már régen elporladott.

A ki szül, az a nő az édes *anyád*; a ki ápol, nevel, gondoz, az a nő édes *anyád*, «ápoló dajkád»; a ki jóvá tehet, vagy elveszthet a Gyehenna tűzére, jó vagy rossz szellemi befolyásával, nevelésével az, a nő; a ki fiatalogod álmait megvalósítja, boldogít, a hetedik mennyig felemel, édes szerelmed ideálja, az a nő a te választottad, a te «lelked», «galambod»; a ki téged egészzé tesz, a ki gondjaidat megosztja, vagyonodat gondozza, törekvéseidben gyámolít, nagy terveidben kiségit, bajodban megerősít, a csapások közt gyámolít, megmenthet, nagygyá vagy kicsinygyé tehet, az a nő — *feleséged*; a ki az élet visszasságait kiegyenlíti, az *árvák anyja*, az elhagyottak megmentője, a gonoszok megtérítője, az a nő; a ki a társadalmi lét feltételeinek megteremtője, a társadalmi élet biztosítója és önmagának is egyedüli gondviselője, az a nő. Halálodban is ő fogja be szemeidet, s bár könnyes szemmel, megtört szívvel, de mégis *hívó lélekkel* hirdeti ott is, hiszi és vallja ott is a *feltámadást* a nő.

«A női befolyás mindenütt egyenlő. Helyezete minden országban irányadója a nemzet erkölcsi életének,

modorának és jellemének és nemcsak phisikai, testi minemiségének. A hol a nő osztály el van aljasodva, a társadalom sem áll jobb alapon; a hol a nők erkölcsileg tiszták s fölvilágosodottak, a társadalom is ahhoz képest erősbül, nemesbül.»

«Ily nagyfontosságú tényezők lévén a nők a nemzeti életben, látnivaló, hogy őket nevelve, a férfiak nevelését mozdítjuk elő; jellemök nemesbítése a férfiak jellemére terjeszti ki áldó hatását; szellemi szabadságuk szélesbítése a társadalom gazdagítása; munkakörüknök, természeti alkotásuknak megfelelő, a nőt nőiségéből ki nem vetkőztető tágitása, bővítése, a társadalmi ellenetek, hiányok, fogyatkozások, bajok és veszedelmek elenyésztetése; helyes, igazi hivatásuk, állásuk, a család megmentése! És a nemzetek, egyes családok sarjait s a népet anyák szülik.» (Jellem K. Tóth K., I. k. 69. l.)

Világos tehát, hogy az emberiséget egyedül ők menthetik meg, a társadalmi lét nagy kérdését egyedül ők oldhatják meg!

Vármegyénk és városaink.

Városi közgyűlés. Eperjes sz. kir. város képviselő-testülete augusztus hó 26-ikán gazdag tárgysorozati közgyűlést tartott. *Mandics Ede*, elnököl polgármester üdvözlőlvén a megjelent képviselőtestületi tagokat, megnyitotta a közgyűlést. Majd meghatott hangon, mély érzésű szép beszéd keretében, hivatalosan bejelentette a közgyűlésnek *dr. Schuster Konstantin*, váci megyéspüspök, Eperjes sz. kir. város díszpolgárának elhalálását. Tudja — úgy-mond — hogy a gyűlésnek minden tagja ismeri, mi volt a megfogdult a hazafiság terjesztése, a kulturális fejlődés emelése s a humanitárius intézmények létesítése terén. Régióta senki oly nagy áldozatot a város kulturális emelkedése érdekében nem hozott, mint ő, a mikor a *Stefania* felső leánynevelő-intézetet létesítette s örök időkre biztosította stb. Nagy hatást keltett beszédét a polgármester e szavakkal végezte: Lehetetlen, tisztelt közgyűlés, hogy egy ilyen ember meg ne ragadja csodálatunkat, tiszteletünket; kell, hogy emléket mindenkor feljuttassuk kegyeletünkben és soha el nem múlóvá tegyük!... Ezek után a polgármester előterjesztvén azokat az intézkedéseket, melyeket ebből az alkalomból a városi tanács már eddig tett, valamint bemutatván a tanácsnak a további teendőkre vonatkozó javaslatát, a közgyűlés egyhangúlag kimondja, hogy: Helyesülleg veszi tudomásul, miszerint a tanács a halálhír vételekor a váci káptalanhoz intézett táviratban fejezte ki részvétét és mély fájdalomát; hogy a ravatalra a város színeit viselő s «Eperjes város közönsége — tisztelet, hála és kegyelet jeléül» felirattal szalaggal ellátott koszorút helyeztet; s hogy a temetésnél a város közönségét a *polgármester, Podhorányi Bálint tanácsnok, és Ghillány József* kir. tanácsos, képviselőtestületi tag képviselte. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy városunk díszpolgárának, az emberszeretet, tanügy és főleg a hazafias nevelés terén országszerte, de kivált minálunk, a leánynevelés ügyének valóban mintaszerűvé tétele által szerzett el-évvülhetlen érdemeit, a város közönségének mély halájtól s az elhunyt emléke iránt érzett kegyeletét jegyzőkönyvébe iktatja s minderről a váci főkáptalant átíratilag értesíti. Elrendeli továbbá a közgyűlés, hogy a Vármegyeház-utca, mely az általa alapított leánynevelő-intézethez vezet, örök hála jeléül *Konstantin-utczának* neveztesse. Végül kimondja a közgyűlés, hogy arra alkalmas időben és napon, ünnepeles gyászistentiszteletet tartat, melyen a városi képviselőtestület testületileg részvesz. — E valóban szép és a kiváló egyháznagynak városunk irányában szerzett érdemeihez méltó határozat után a közgyűlés még a következő ügyeket tárgyalta: *Ivinger Károly* cs. és kir. vezér-őrnagy halálát fájdalommal tudomásul véve, elhatározza, hogy részvétét a helybeli parancsnoksághoz intézendő átíratban fejezi ki. — Elhatározta a közgyűlés, hogy *Erzsébet királyné* iránti hódoló kegyeletének maradó jeléül, a tűzéraktanya előtti üitvényes sétányt «*Erzsébet királyné ligetnek*» s a *Szent László-hegy borkúti* út mentén ültetett hárs- és gesztenyefasort «*Erzsébet királyné fasor*»-nak nevezi el. — A róm. kath. elemi fiúiskolánál f. évi szeptember hó 1-től, egy évi próbaidőre az 5. és 6-ik osztály felállítását kimondatott. Tantermül az eddigi iskolaszéki tanácskozót-termet jelöli ki a közgyűlés s a tanítónak 500 ft fizetés, 50 ft lakbér s $4\frac{3}{4}$ öl tűzfából álló fizetését s a tanterem felszerelését a városi házipénztárból fedezni határozta. — Polgármester előterjesztésére a Torna- és Vívóegylet elnöksége által tett ajánlat mellőzésével megengedi a közgyűlés, hogy a város tulajdonát képező s a malom-árok mentén a katonai gyakorlóter közelében fekvő rétből 8000 □-öl kihalásztatván, ifjúsági játszótérül, ideiglenes használatul, egész díjtalanul átengedtesse. A használati jog a két gimnáziumot, a torna- és vívóegyletet s a jogakadémia ifjúságát egyformán illeti. A tárgysorozatba felvett adásvételi ügyek tárgyában a közgyűlés határozatképtelen volt s ez ügyek tárgyalását 30 napon belül egybehívandó közgyűlés tárgysorozatába felvenni határozta. — *Rojkovics Tivadar* városi kiadónak hat heti szabadságját engedélyeztet. — A dögterek és gyepmesterségre vonatkozó szabályrendelet-tervezetet a közgyűlés elfogadta. — Végül többeknek lakhatási engedélyt adott.

Eperjesi Széchenyi-kör.

* **Pályázat.** Az *Eperjesi Széchenyi-kör* igazgató-választmányának 1899. május 16-ik napján tartott gyűlése egy a *tudományok bármelyik ágából tetszés szerint választható, népszerű, ismeretterjesztő felolvasásra pályázatot* hirdetett. A pályázat — melynek határideje nemsokára lejár, — egész terjedelmében a követ-

kező: A pályamű terjedelme olyan legyen, hogy felolvasása háromnegyed-, legfeljebb egy óránál többet igénybe ne vegyen. A pályázatban csupán az Eperjesi Széchenyi-kör tagjai vehetnek részt. A pályadíj: 100 korona. A pályadíj csupán tartalom és külalak tekintetében irodalmi színvonalon álló műnek lesz kiadható. Az idegen kézzel, sorszámozott lapokon írott és névreljtő jellegű levélkékkel ellátott pályaművek 1899. október hó 1-éig a Kör titkárnál nyújtandók be. Elkészett művek figyelembe nem részesülnek. A pályanyertes s esetleg megdicsért műnek a Körben való felolvasatásáról, valamint kinyomatásáról a Kör gondoskodik; ennek megtörténtéig szerző ez irányban nem intézkedhetik.

* **A Széchenyi-kör könyvtára** szeptember hó 10-ikétől kezdve vasárnaponként délután 3—4-ig a kör tagok részére állandóan nyitva lesz. Ugyanez időtől kezdve a *népkönyvtár* is megnyitjuk, a melyet az érdeklődők szíves figyelmébe a legmelegebben ajánljuk. Dr. Szilágyi Mátyás, könyvtáros.

HIREK.

* **Plébános-választás Kassán.** Kassa város törvényhatósági bizottsága, mint a kassai plébánia kegyura, tegnapi délután a Szabad Ferencz nagyprépost elhunytával megüresedett kassai székesegyházi plébánosi állást. A bizottság egyhangulag *Kozora Endre* kanonokot választotta meg, s kinevezés végett Bubits Zsigmond v. b. t. t. püspökhöz felterjesztette.

* **Tanulmányúton.** Dr. *Horvitz Imre* gyakorló orvos, jogakad. magántanár szeptember hó 1-jével négy hétre Bécsbe utazott. Ez idő alatt az orvosi szakba vágó többirányú tanulmányt tesz.

* **Az ezred az ezredtulajdonosnak.** A kassai 34. gyalogezred, tulajdonosától, Vilmos német császártól, már többrendbeli kitüntetésben részesült. Ilyen például a német császárnak az ezred részére ajándékozott olajfestésű arcképe és az, hogy a császár az ezred több tisztjét kitüntette. Az ezred most viszonzásul megküldi a császárnak a tisztikar csoport-arcképét. A csoport-kép, mely két méter magas és harmadfél méter széles, már elkészült és e napokban indítják útnak Berlinbe.

* **Bányászok gyűlése.** Az Orsz. Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület aug. hó 27-ikén tartotta Iglón rendes közgyűlést. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület tagjainak zöme, élén az elnökséggel, már 26-ikán érkezett Iglóra. A felbogarzózt vasúti indóháznál *Folgens Kornél* polgármester üdvözölte dr. Wekerle Sándort, mint egyúttal a város díszpolgárát és gr. Teleky Gézát, mint az egyesület elnökét. Az üdvözlésre Wekerle Sándor válaszolt, mely után hosszú kocsisorban vonultak be a pazarul feldisznított városba, hol este 9 órakor a Bányász-szállóban fényes estély volt, Wekerle Sándor, gr. Teleky Géza, Münnich Kornél, dr. Münnich Kálmán, Farbak orsz. képviselő s az egész iglói intelligencia részvételével. A másnapi gyűlést gróf *Teleky Géza*, kétszázal több tag jelenlétében, a városházán délelőtt kilenc órakor nyitotta meg. Csáky Zénó főispán erre a vármegye, *Folgens* polgármester a város és Münnich Kálmán az iglói szakosztály nevében üdvözölték a kongresszust. Az elnök válasza után felolvasták az egyesület sikerdús működéséről szóló elnöki jelentést. *Lukács László* pénzügyminiszter-től üdvözlő-távirat érkezett, melyet lelkesedéssel fogadtak és táviratban viszonztak. A közgyűlés a zárszámadást tudomásul vette és a jövő évi közgyűlés helyét Selmeczbányát jelölte ki. Az alapszabályok módosítása iránt *Svehla Gyula* javaslatát elfogadták. A közgyűlés egyéb tárgyainak megvitatásában Wekerle Sándor, Farbak, Münnich és mások vettek részt. A megüresedett választmányi-tagsági helyre Zsigmondy Árpádot választották meg. A gyűlés berekesztése után díszbeled volt Igló-füreden.

* **A kereskedelmi kamarák kongresszusa.** Nagyváradon aug. 24-ikén délelőtt nyitották meg az ország kereskedelmi kamaráinak kongresszusát, melyen majdnem valamennyi kamara képviseltette magát. A kongresszust *Fanki József* elnök nyitotta meg s lelkes beszédben üdvözölte a megjelenteket és higgadt buzgóságot kívánt a kongresszus tagjainak a tárgyalások folytatására, hogy azok eredménydúsak és célhozvezetők legyenek. A kongresszusi delegátusok nevében *Kristóffy János*, az aradi ipartestület elnöke mondott köszönetet a szíves fogadtatásért. Ezután *Deil Jenő*, a kassai kereskedelmi és iparkamara titkára tett jelentést a IV. kamarai kongresszus határozatainak érvényesítéséről; előterjesztette, hogy azok értelmében kérelmet intéztek a kereskedelmi miniszterhez, hogy korlátozza a fogyasztási szervezetek visszaéléseit, mert azok azzal, hogy nyílt üzletekben árúsítanak, tönkreteszik a kiskereskedelmet. A kongresszus ezután újabb, ugyanezt célzó kérelem fölterjesztésével a sponroni kereskedelmi kamarát újolag megbízta. A kongresszus ezután tárgyalás alá vette a napirenden lévő javaslatokat. Nagy érdeklődés tárgyát képezte *Deil Jenő* titkár előterjesztése, ki az ipartörvény revízióját fejtegette nagy alaposággal és sok tudással. A kongresszus tárgyalásai után a Püspök-fürdőben fényes ebéd volt, melyen számos, lelkes felkészítő hangzott el.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívó-Egylet mai versenyére** igen szép számmal érkeztek a nevezések. A helyi legjobb erőkn kívül benevezett a szomszéd kassai Sport-Egylet számos tagjával s Budapestről is jött nevezés. Jelesen Bernáth János a budaiak egyik legjobb diszkosz-vetője és középtávfutója, a ki bizony a derék kassaiak egy-két jó erője mellett ugyancsak meg fogja szorítani a rendező egylet versenyzőit. Sőt a mint hallat-

szik dr. Záborszky István a Magyar Atlétikai-Klub tagja is megígérte részvételét; Záborszky dr. «Magyarország 100 yardos futóbajnoka». A felvidéki egyletek, sajnos, részvételen maradtak. Csupán a kassai Sport-Egylet adta jelét nagyszámú jelentkezésével annak az ügybuzgalomnak, a melylyel a felvidéki Sportegyletek közül egyedül társaként az Eperjesi Torna és Vívó-Egyletnek egyedül küzd a testedés érdekében. Üdvözöljük őket városunkban; tárt karokkal fogadjuk őket és reméljük, hogy olyan jó benyomással fognak eltávozni városunkból, mint a melyet az eperjesiek őriztek meg ottlétük óta. A mi a versenyszámokat illeti, rendkívül érdekesek lesznek, teljesen újak közönségünk előtt, azért is a legmelegebben ajánljuk pártfogásába. Figyelmeltetjük e helyen is az egyleti tagokat arra, hogy jelvényük «díjtalan» belépést biztosít számukra.

* **Találkozás 25 év elmúltával.** Az emlékezet és a feledés még mindig erős küzdelmet vívnak egymással, s nem mondhatjuk, hogy korunkban az emlékezetnek ereje hanyatlanék s a mindennapi élet érdeke-világában alig észrevehetővé zsugorodott volna össze. Pedig a feledésnek segítségére jön az idő, a megélhetésnek küzdelmei, az életnek sokszor mostoha viszonyai, míg az emlékezet lángját csupán a szívbe oltott ösztön és szeretet éleszt. A szeretet és a ragaszkodás érzete bizonyára tiszteletreméltó mértékben nyilatkozott meg azokban, a kik — mint a kollégiumi főgimnáziumnak huszonöt évvel ezelőtt érettségi-vizgát tett tanuló — augusztus hó 27-ikén Eperjesen baráti találkozót adtak egymásnak. Nem kötelezték magukat annak idején ez összejövetelre, hanem negyedszázad elmúltával, önkéntes megegyezés folytán jöttek össze, hogy maguk s még élő volt tanárjaik között az emlékezetnek lángját magasra lobogtassák. A huszonöt évvel ezelőtt érettségi-vizgát tett ifjak túlnyomó része megjelent a találkozón, névszerint: dr. *Ardo Alfréd*, dr. *Bröss László*, dr. *Mágoosi Diets Sándor*, *Elischer Győző*, *Fuhrmann Gyula*, *Hasslinsky Gusztáv*, *Meliórisz Lajos*, dr. *Philipp Odön*, *Polyk Imre*, dr. *Rosenfeld Samu*, *Scholz Robert*, dr. *Valkó Zsigmond* és *Mérey László*; *Krámer Gyula* betegsége miatt meg nem jelenhett, lelvén mentette ki elmaradását s arcképét küldte be. A tanulóársak reggeli 9 órakor gyűltek egybe régi tantermeikben, a Kollégium épületében s felkeresve *Flórián Jakab*, *Ludmann Ottó* és *Husz Armin* még élő volt tanárjaikat, *Mágoosi Diets Sándor* egyetemi tanár adott előttük kitejlesztést nem szűnő tiszteletüknek, szeretetüknek s hálájuknak. Majd elhalt tanáraik sírjaihoz vezette őket a kegyelet s *Vandrák András*, *otrokoci Vég Dániel*, *Herfurth József* és *Hasslinsky Frigyes* sírjaira díszes babérokoszorút helyeztek, a koszorúk fehér szalagjain alkalmazott felirással. A temetőben *Polyk Imre*, jelenleg kir. tsvéki bíró, ki már tanuló korában is elszerezett foglalkozott a költéssel, *Vandrák András* sírjánál a tárczánkban is közölt szép ódáját szavalta el. *Hasslinsky Frigyes* emlékét ezenkívül tekintélyes ösztöndíj-alapítvánnyal is megörökíteni óhajtván, egyezer forintos alapítványt tettek a Kollégiumnál oly célból, hogy ez összegnek évi kamatjában az a VIII-ik osztályú tanuló részesítessék, ki a VII. és VIII. osztályokban a természetudományok terén a legkiválóbb eredményt mutatta fel. A déli órákban tanárjaikkal együtt lefényképeztették magukat s innen a Metti-féle kert-helyiségre közös ebédre gyűltek egybe, a hol számos felköszöntőben meghatóan nyilvánult az a negyedszázad alatt meg nem fogyatkozott odaadó hálás szeretet, melylyel *Flórián Jakab*, *Ludmann Ottó* és *Husz Armin*, volt tanáraik iránt viseltetnek. Viszont a jubiléumokat *Flórián*, *Ludmann* és *Husz* tanárok köszöntötték fel, kitejlesztést adván egyúttal az alapítványt tevők nemes aldozatkétsége fölötti elismerésüknek is. A délután folyamán valamennyien kirándultak a *Szent László*-hegyre, a *Petőfi*-emlékoszlophoz s némelyek még a *Borkútra* is; az esteli vonattal pedig a találkozók nagy része elutazott Jóléső örömmel adunk hírt e találkozóról s az azzal kapcsolatos követésmemlék, szép cselekedetekről.

* **A közönség kényelméről** ujabban és ujabban gondoskodik Eperjes város fardhatatlan feje. Ujabban felhívta a rendőrkapitányi hivatalt a vasúti állomáshoz járó bérkocsik ellenőrzésére, utasítván a rendőri közhözket annak ellenőrzésére, hogy a hat krajczárnyi vámot, miután a bérkocsi-viteldíjak már a vámra való tekintettel lettek megszabva, ne a bérkocsi használó utasok, hanem a bérkocsitulajdonosok fizessék. Ezzel, különösen az esős és téli zimankós időben, megszabadul a közönség attól a kellemetlenségtől, mely a kocsiúton való megállással s a kocsiban már elhelyezkedett utasoknak vámfizetési kötelezettségük teljesítésével együtt járt.

* **Az Eperjesi Takarékpénztár közgyűlése,** mely mintegy lezárója volt a július hó 1-ig tartott 1898/99. üzletéveknek, aug. hó 29-ikén a városháza nagytermében *Ghillány József* kir. tanácsos elnökle alatt tartott meg. Az évi jelentés és zárszámadás meghallgatása után a közgyűlés az igazgatóság által javasolt 45 forintos osztalékkal szemben a feügyelő-bizottság javaslatát fogadta el, szavazatbőbséggel s részvényenkint 50 forint osztalékot állapított meg. A közgyűlés tárgyszorozatába felvett alapszabály módosítás és alaptörke-felemelés ügyében, a részvényeseknek törvényszerű számban való meg nem jelenése miatt a gyűlés nem határozhatott; ezekre az ügyekre vonatkozó határozathozatal egy közelébb egybehívandó közgyűlés feladata lesz. Iskolai és jótékony célokra, az eddigi legmelegebb elismerésméltó aldozatkétséggel ez évben is közel 500 frtnyi összeg szavaztatott meg. *Ghillány József* elnök bejelentette tiszteről való lemondását, mire dr. *Mosánszky Győző* tolmácsolván a közgyűlési tagoknak változatlan hálás ragaszkodását, az elnöki tisztnek további három évre való elvállalására kérték fel. Elnök a közbizalom és tisztelet egyhangú megnyilvánulására a választást elfogadta.

* **Jogakadémiánkon,** az új szabályrendelet értelmében, a beiratások *szept. 1—12-ik napjain* eszköz-lendők. *Szept. 13—15. napjain* dékáni engedélylyel utólagos felvételnek lehet helye. Az alapvizsgálatok *szept. 1—15. napjain* tartatnak. Az ezekre vonatkozó kérvényeket a dékánnál *szept. 10-ikéig* kell benyújtani. Az előadások *szeptember 16-ikán* kezdődnek.

* **Új vasút.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte a *Bártfától a gácsországi határszélig* tervezett helyiérdekű vasút közigazgatási bejársát. Az erre vonatkozó tárgyalásokat Bártfán szeptember 4-ikén, Zborón szeptember 5-ikén tartják meg.

* **Szerencsétlenség.** *Vassó József* abosi telkesgazdára végzetessé vált az ideai cséplés. Véres verejtékkel, két keze fáradtságos munkájával felszántotta, learatta földjét s közel állott ahhoz, hogy munkájának gyümölcsét élvezhesse. Saját vigyázatlansága folytán azonban a cséplőgép összezuhanva jobb-kézét annyira, hogy a helybeli kózkórházba beszállítatván, négy újat amputálni kellett.

* **Vízbe fúlt.** Bártfán *Vizner Andrásné* a tapolyi nagy gát mellett belefűlt a vízbe. Vajjon öngyilkosság vagy baleset forog-e fenn, azt a hivatalos szemle megállapítani nem volt képes. A vízbefűlt asszony iszákossága mellett rosszul is látott s nincs kizárva, hogy ez okból került a habokba. Férje nemrégén vándorolt ki Amerikába.

* **Kövezési munkálatok.** Régi óhaj megy legközelebb teljesülésbe: a kir. törvényszék és a városháza között hozzáfognak a mostaninál bizonyára kényelmesebb átjáró kikövezéséhez. A szükséges kőkoczkák már tekintélyes garmadában hevernek a piacon s várják a kalapácsot s a serény munkás-kézet, mely rövid idő múlva lerakja sorban szépen s el is igazgatja valamennyit. A kövezéshez gánóczi mészkövet használnak.

* **Gyilkosság.** Bártfáról a következőket írják: Csendes kisvárosi életünket szokatlan esemény zavarta meg a múlt héten. A reggeli órákban híre futott, hogy *Kohut János* napszamos kaszával halálra sebesítette *Gvizdek Jakab* galicziai illetőségű munkást. *Kohut János* egész nap a mezőn dolgozott és esteli 7 óra után, hazafelé menvén, egy-két társával betért a Pázsiton egy korcsmába s a másnapi, ünnepi pihenés reményében pálinkázott. Hosszas elmaradása folytán a vele vadházzasságban élő *Sztass Szuzsanna* felkereste őt s elvette kaszáját, őt is haza híván. Kis idő múlva az asszony után ment s elvette tőle a kaszát; az asszony otthagya s e közben akadt össze *Gvizdek Jakab*val. Hogyan kerültek szővátásba, mi történt közöttük, azt a vizsgálat fogja kideríteni, elég az hozzá, hogy *Kohut János* *Gvizdek Jakab*nak a lábszárába sújtott kaszájával s átmetsette annak ereit, úgy, hogy a gyorsan érkezett orvosi segély dacára a sebesült 10 óra után a kórházban meghalt. *Kohut János* a rendőrség elfogta s kihallgatásánál a tanúk vallomása és szembesítése dacára tagadott mindent, úgy halljuk azonban, hogy a bíróságnál mindent bevallott. *Kohut*ot nyugtalan természetű, rosvott múltú egyénnek ismerik.

* **Lopás.** *Bosenfreund József* bártfai lakos munkáit fizette ki, miközben valamelyik enyves kezű alkalmazottja a nyitott szekrényből 110 frtot tartalmozó pénztárczáját ellopta. A tárczát, a benne lévő irományokkal s váltókkal egy félreös helyen csakhamar megtalálták — pénz nélkül. A tolvajt a rendőrség erőlyesen nyomozza.

* **Elfogott hamisító.** A kassai rendőrség aug. hó 24-ikén letartóztatta *Horn Mózes* vendéglőst, kit az eperjesi törvényszék kétrendbeli magánokirat-hamisítással vádol. *Horn Mózes* nyomban az eperjesi kir. ügyészség fogházába szállították.

* **Szökött katona.** *Lemberger József* a Tarnowban (Galicia) állomásozó cs. és kir. 57. gyalogezredtől megszökött és újat Magyarországnak vette; Lubotin községben a csendőrök letartóztatták és a katonai hatóságának átadták.

* **Késelő cipész.** Aug. hó 23-ikén este a kassai-úti sétányon *Bányász János* cipészegéd egy dikicscel balmellen szírta *Kocsicsky József* cipészegédet, úgy, hogy a dikics a tüdőbe hatolt. A tettes megszökött, de a rendőrség még aznap éjjel elfogta. A megsérült cipészt a kórházba szállították.

* **Lopás.** Kanengieszer Mihály kereskedő üzlete elől az élelmes tolvaj ellopott egy nagy csomagot, melyben 52 drb gyermekruha volt. A tettest a rendőrség *Nyemcsik János* zsegyei lakos személyében csakhamar kinyomozta és Tót-Sóóvárról letartóztatta. Az ellopott gyermek-ruhák hiány nélkül megkerülttek.

* **A Flórián-utca csatornázása.** Mint értesülünk, városunk előljárósága legközelebb felette elismerésméltó s főképen a legközelebből érdekeltnekél bizonyára örömet keltő csatornázási munkálat megkezdését fogja elrendelni. Már régóta égető szükségét képez a Flórián-utczának csatornázása. Tudvalevő, hogy ez élénk forgalmú utca, mely a város piacza felé, másrészt ki a szabadba közvetíti a forgalmat, különösen a nyári hónapban nyitott csatornájával megfertőzti a levegőt. Talán épen erre a körülményre lehet visszavezetni azt is, hogy ez az utcánk ösrégi kontósát semmiképen sem akarja levetni s daczára kedvező fekvésének, nem igen válik díszére mindinkább szépülő városunknak. A csatornázás vajha ezen is segítene! A csatornázási munkákat még ez év őszén megkezdik s a földalatti csatornát a malom-árokkaal párhuzamosan fekvő telkeken keresztül vezetik a fő-beömlésig, úgy, hogy ezúttal a Bástya-utca csatornázásának kérdése is meg lesz oldva.

* **Rendőri statisztika.** A rendőrség augusztus hóban 54 egyént tartóztatott le, és pedig: 32 nőt, 22 férfit. Átvonuló toloncz volt 36; közülök 15 nő és 21 férfi. Eperjesről eltolonczoltatott 26 egyén, 17 nő és 9 férfi.

Bűncselekmény miatt a kir. ügyészségnek átadott 4 egyén. Az eperjesi szállodákban megszállva volt 640 egyén, 230 külföldi és 410 belföldi. Kihágás miatt 3 naptól 30 napig terjedő elzárásra ítéltetett 50 egyén.

* **Újtások a m. kir. államvasutaknál.** A m. kir. államvasutaknál szeptember hónap első napjától kezdve a személy- és podgyász-díjszabás némi változást szenvedett. A módosítás leglényegesebb része abból áll, hogy annak az utasnak, a ki tizennegyedik vonalszakaszi jegyet vált, meg kell mondania, hogy hova utazik. A vasúti pénztárnál a jegyre a megnevezett állomást följegyzik s így a jegy tulajdonosa tovább nem utazhatik. Eddig az ilyen jeggyel utazó utas bárhova mehetett és bárhol is kiszállhatott. Ide vág az az új paragrafus is, a mely elrendeli, hogy a tizennegyedik vonalszakaszi jegyet csakis olyan vonatokhoz adják ki, a melyeknek kellő csatlakozásuk van s a melyekkel a rendelkezési állomás leggyorsabban elérhető. E két intézkedéssel az eddig itt-ott előforduló manipulációkat kizárják, megakadályozva azt, hogy egy jeggyel két utas utazhasson. A ki eddig a jegy megváltása után határozta el magát arra, hogy magasabb kocsiosztályban vagy magasabb rangú vonattal utazik, a pénztárnál válthatott póttjegyet s ott fizette meg a pótdíjat is. Ezentúl a megváltott jegy mellé póttjegyet csakis a vonatokon adnak ki. Ezt a szolgáltatást a kaulazok teljesítik. Szomszédos forgalmú jegyekkel azonban sem magasabb kocsiosztályba, sem magasabb rangú vonatba átszállani nem lehet. Szeptembertől kezdve a vasút kombinált menetjegyeket ki nem ad, azt azonban megengedi, hogy egyes részvonalakra személy- és gyorsvonatú jegyeket az utasok különbözően válthassanak. Igen lényeges újítás történik a menetdíjkezdmények tekintetében is. Szeptember elsejétől ugyanis olyan menetdíjkezdmény, a mely szerint harmadosztályú jeggyel a második osztályban lehet utazni, nem lesz. A kedvezmény abból fog állani, hogy az utas a használt osztálynak a felét fizeti, a mi azt jelenti, hogy menetdíjkezdményt használók olcsóbban tehetik meg az utat. Érdekes az is, hogy a 4—10 éves gyermekek ezentúl szintén féljeggyel utazhatnak, még pedig a szomszédos forgalomban is. Megszűnik tehát itt a régi rend, hogy például a második osztályban menő gyermekeknek harmadosztályú jegyet kelljen váltani. A gyermekek tehát szintén nyerne az újítással. A mi az évi bérletjegyek egy részét illeti, az a jövő évtől szintén változást szenved. Az éves bérletjegyek, már t. i. a harmadik osztályiak, a gyorsvonatokra nem lesznek érvényesek, vagyis azokhoz gyorsvonati póttjegyet váltani nem lehet, mert csakis személyvonatokon használhatók. A podgyász-díjszabás terén történő változás azokra nézve nem lesz előnyös, a kik több podgyászzal utaznak, mert szeptember 1-től a díjat nem a csomagok összszámlájának átlaga után számítják, a mi az utasokra nézve megtakarítással fog járn. Megemlítjük még, hogy azt, a ki perronjeggyel a kocsiba lép, vagy a ki a pályaudvart jegy nélkül hagyja el, legalább is hat korona bírsággal sújtják.

* **Beruházások a kassa-oderbergi vasúton.** A cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasúton a kereskedelemügyi miniszter által helybenhagyott munkasorrend szerint, 1899. évben százezer forint erejéig hajtanak végre különböző kibővítéseket és átalakításokat. Ebből az összegből vágányokat építenek Csáczán, Zsolnán és Eperjesen, a hámosi rakodó megállóhelyet és a szent-istváni megállóhelyt állomássá alakítják át, Ruttkán pedig fertőtlenítő állomást rendeznek be és a főműhely gépészeti berendezését egészítik ki egyéb eszközökkel.

* **Utazási kedvezmények a szegedi mezőgazdasági országos kiállítás látogatói részére.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a szegedi mezőgazdasági orsz. kiállítást látogató csoportos kirándulók részére olyforma kedvezményt engedélyezett, hogy a m. kir. államvasutak összes vonalain az I-ső osztályon a II-od osztályú, II-od osztályon III-od osztályú s III-od osztályon fél III-od osztályú vasúti jeggyel utazhatnak a csoportos kirándulók. A m. kir. államvasutak igazgatóságának legutóbbi elhatározása folytán a szegedi mezőgazdasági országos kiállítás megtekintésére Szegedre utazó csoportos látogatók kedvezményes utazásához szükséges igazolványokat nemcsak a kiállítási iroda, hanem a gazdasági egyesületek és gazdakörök elnökségei is kiállíthatják. Az igazolványok felmutatása ellenében fogják az egyes állomások jegypénztárai a kedvezményes utazási menetjegyeket kiszolgáltatni.

* **Szocializmus és kommunizmus.** A szocializmus és kommunizmus világlelkesítő s világrentető nevei nem oly új keletűek, mint rendszeren gondolni szokás. Ez irányok több eszméi meg voltak már az ó-kori társadalmakban is. A pharaok trónját ez eszmék rokonai döntötték meg, Rómában ez elvek különböző jelszavai voltak a secessziók okozói. Görögországban a peloponnészi háború után jelent meg először ez eszmék köre. Az államok minduntalan belső rázkódásokon mentek keresztül, s e rázkódások mindig a vesztet párt száműzetésével jártak. Így folyton szaporodott az oly polgárok száma, kik hijával voltak a független polgári élet föltételeinek. A demokracia földjén nem maradhatott el a demokratikus egyenlőség kommunisztikus értelmezése sem. A polgári egyenlőséget vagyoni egyenlőség akarták fokozni. A műveltebb és vagyonosabb elemek — mint rendszeren szokás — visszavonultak a közpályáról, hol az eszmék nehéz csatja készült. A műveltek részökre nyerték az irodalmat, mely a szocialis eszmékkel szemben foglalt állást. Sokrates azt írja: «Az ellenségtől sem félnek annyira a polgárok, mint polgártársaitól. A gazdagok inkább a tengerbe dobják vagyonukat, mintsem hogy megoszassák a szegényekkel; a szegények fővágya meg, hogy kifoszthassák a gazdagokat». Hogy a társadalmi bomlás a kulturát is tönkretegy, ahhoz valamely erőszakos fordulat volt

még szükséges. Ezt is meghozta a makedon háború. Az ó-kori szocializmusról igen érdekesen szól a N. K. V. 35. füzet. A tizenkét köteles nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt; füzetként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

* **A Magyar Hírlap** vasárnap számában kezdte meg a Dreyfus-pör végtárgyalásának a gyorsírók hivatalos följegyzése alapján készült jegyzőkönyvének, vagyis a tárgyalás szószertint menetének közlését. Az óriási és szenzációs közlemény naponként külön mellékletben jelenik meg. Új előfizetők megkapják az eddigi folytatásokat. A Magyar Hírlap előfizetési ára egy hónapra 1 frt 20 kr.

* **«Mirjam.»** Köves és Boros veszprémi könyvkiadóknál most jelent meg a «Mirjam» című imakönyv második és jelentékenyen bővített kiadása, a melyet zsidó nők számára magyar nyelven dr. Kiss Arnold veszprémi főrabbi írt. Ezen gyönyörű nyelvezettel megírt könyv hazafias tartalmánál, sok gondolatbeli szépségénél és fényes kiállításánál fogva méltán megérdemli beszerzését. Mennyire hézagpótló és üdvös munkát végzett szerző e mű megírásával, legjobban mutatja az, hogy az első kiadás egy év alatt teljesen elfogyott. A könyv ára: vászonkötésben 2 frt 50 kr., bőrkötésben 3 frt 50 kr., díszes csontutántatú kötés 5 frt, legfinomabb bőrkötés 6 forint.

* **Táncz-tanfolyam.** Dite V. helybelyi jóhírnevű tánczmeister ezidén szeptember hó 8., 9. és 10-ikén kezd meg a táncztanítást. Beiratások szívesüggel Thór Gyula úr üzletében és a tánczmeister lakásán fő-utca 44. sz. eszközölhetők. A Stefánia felsőbb leánynevelő-intézetbe járók részére külön táncz-tanfolyam rendezetik. Melegen ajánljuk olvasóközönségünk figyelmébe.

* **Egyedüli az országban,** mely alapos szakavatottsággal a sportdivat- és szövöttárukkal foglalkozik és megküldi a kútfők nyomán írt (Sport-Világ) foot-ball szabályokat a katalógusokkal a Plokl és Haas cég, Budapest, Andrassy-út 13, kiknek raktárak: különféle alsó tricotok, (originel Jaeger), harisnyák, sapkák, kötött sweatterek és száraz, téli és nyári idényre, továbbá gyönyörű verseny-dresszek, tricotok iskola-, torna- és atletikához. Megbízható úri bereményűek (csak mérték után). Foot-ball ruházódás. Túrista felszerelés. Bajor hāti zsák (350) erdészeknek és vadászoknak.

* **Fontos közlemény.** Megsértések a különféle munkáknál minden háztartásban esnek elő és olyan esetekben szükséges a sebeket gyuladékonyság és tisztatlanság ellen védelmezni. E célra tanácsos lesz olyféle szereket választani, melyek a sebekre hűsítő és fájdalmat enyhítő, tehát a meggyógyulást előmozdító hatással bírnak. A dicseretnek ismert és majdnem minden házigyógyszertárba besorozott «Prágai házi-kenőcs» *Fragner B.* gyógyszertárból Prágában, éppen olyan gyógyszer, mely a nevezett tulajdonságokkal bír és az itteni gyógyszertárakban is kapható. Lásd a hirdetményt!

„Henneberg-selyem“

45 krtól 11 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáráimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbőlyeg ragasztandó.

Főszerkesztő: **Dr. Horváth Ödön.** Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

Hirdetés.

A Makoviczky-féle házban, az I. emeleti utcza lakás, mely négy szoba, egy hálószoba, előtér és mellékhelyiségekből áll, 1899. évi november 1-től bére adandó.

Bővebb értesítést ad:

Dr. Sztchlo János,
ügyvéd, Eperjesen.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 1 forint 35 krajczár. Egy kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 krajczár.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Steinhauser A. István cégnél Egerben.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikertel használati. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes.

Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **arany res bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási** tünetenyekben vagy **húg savas vese-homok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

1479—1899. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mosánszky Gyózó végrehajtónak **Merkovszki János** és **György** végrehajtást szenvedő elleni 22 frt 67 k. tőkekövetelés s járulékal iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (a lemeszi kir. járásbíró) területén levő Bogdány községben fekvő a bogdányi 30. sz. tjkvben A I. 1—19. sorszám alatt foglalt 1/2-ad telekből s 36 ö. i. számú házból Merkovszki János és Merkovszki Györgyöt B 10., 11. sz. alatt illető 1/2-ed résznyi jutalékára vagyis 1/2-ad úrbéri telekre s 1/4-ed házrészre 597 frt kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1899. évi szeptember hó 26-ik napján délelőtti 10 órakor Bogdányban a községi bíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 60 frtot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1899. évi július hó 15-ikén.

Urbán Gyula,

kir. törvényszék, mint telek- és ügybíró.

Csemege-szőlő.

Visontai szőlőtelepről a legkiválóbb fajszozókat szállítok.

5 kilo postakosarakban 1.50

10 « « 2.80

— utánvét mellett. —

Fabricius György,

szőlőbirtokos.

Gyöngyös. (Hevesm.)

Árverési hirdetményi kivonat. A közhírré tett végrehajtónak **Mizsek Mária** követelés s járásbírói ítéletével az árban elrejtett 271 frtban, **Mizsek Zsuzsa** részéből, a legelő-illetéssel megjelölt ingatlan napján házában megartandó kiküldési áron alul is el fog adni. Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 60 frtot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni. Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 60 frtot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhírré tett végrehajtónak **Mizsek Mária** követelés s járásbírói ítéletével az árban elrejtett 271 frtban, **Mizsek Zsuzsa** részéből, a legelő-illetéssel megjelölt ingatlan napján házában megartandó kiküldési áron alul is el fog adni. Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 60 frtot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni.

Zen

Alul

zongora

hangzatt

tását a

szerek é

1. cs

többen, d

dőknek

(hetenker

2. ma

nyer —

12 frt, ha

ként há

Jelent

utca 12

az a

nak

azon

jelen

2116—1899. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kis-szebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Koczurik Pál végrehajtatónak **Pinderák Andora András** végrehajtást szenvedő elleni 140 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kis-szebeni kir. bíróság területén levő Berzevice községében fekvő, a berzevicei 46. sz. telekjegyzőkönyvben 2/3-ad telek bel- és kül-illetőség 1/2-ed részéből az ahhoz tartozó felülepítményből álló ingatlanra, de az 548., 678. a), b) és 740. hr. sz. részletek kivételével az árverést 309 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi október hó 6-ik napján délelőtti 10 órakor** Berzevice községében, a bír. házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át, vagyis 30 frt 90 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kis-Szebenben, 1899. évi július hó 1-én.

Martényi,
kir. járásbíró.

2269—1899. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kis-szebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Falat Istvánné szül. Duhony Anna végrehajtatónak távollévő **Mizsek Zsuzsanna és Hrabcsák Mizsek Mária** végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kis-szebeni kir. járásbíró területén levő Litinye községében fekvő, a litinyei 35. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt Hrabcsák-Mizsek Mária nevére álló 2/3 telek bel- és kül-illetőségből, ahhoz tartozó felülepítmény-, legelő- és erdő-illetőségből álló ingatlanra 271 frtban, azután az ugyanazon telekjegyzőkönyvben foglalt, Mizsek Zsuzsanna nevére irt 2/3 telek bel- és kül-illetőség 1/2-öd részéből, valamint az ahhoz tartozó felülepítmény erdő- és legelő-illetőségből álló ingatlanra az árverést 271 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi október 11-ik napján délelőtti 10 órakor** Litinye községében, a bír. házánál megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át, vagyis 27 frt 10 krt és 27 frt 10 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kis-Szebenben, 1899. évi július 10-ikén.

Martényi,
kir. járásbíró.

Zenetanítási hirdetmény.

(A szülők szives figyelmébe.)

Alulírott szept. hóban megkezdí a zene — zongora (Jankó-félet is), hegedű, ének, összhangzattan, zenetörténelem — rendszeres tanítását a legujabb s a legtekintélyesebb módszerek és iskolák alapján. A tanítás kétféle:

1. csoportos: midőn egy órában egyszerre többen, de legfeljebb négyen foglalkoznak; kezdőknek 4 frt, haladottaknak 3 frt havonként; (hetenként három órával).

2. magános: midőn mindenki külön órát nyer — kívánatra házon kívül is; kezdőknek 12 frt, haladottaknak 9 frt havonként; (hetenként három órával).

Jelentkezni bármelyik tárgyra lehet, Stefánia-utca 12. sz. a.

Ifj. Kápy Gyula,
koll. tanítóképző-int. zenetanár.

Egy jó családbeli
**fiatal •
• leány**
rögtön alkalmaztatik
mint elárúsítónő
Révai Samu
könyv- és papirkereskedésében

Eperjesen.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Václ-körút 68. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukoricsa-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes aczél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegysékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

A legjobban bizonyult **húzszer**, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott s hibás vérékatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorhajt, és pedig étvágytalanságot, savanyú felbűfögést, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, a gyomor túlterhelést étellel, nyálkásodást, vértelulást, hamorhoidákat, női bántalmakat, belbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Minden gyuladás, seb s kelés gyógyítása biztos sikerrel jár; a női mell gyulladásánál, terjeszkedékes keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, talpigok, verkelesek, pokolvar és genyedéseknél; továbbá körömgényedés, az úgynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem-képződések stbnél az 50 év óta bevált

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs
Fragner B. gyógyszerésztől Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges s tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres, bevált **húzszer**. Egy üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. — Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 25 és 30 krajczárjával. — Postán 6 krajczárral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kerje a prágai **Fragner B.** gyógyszerésztárból és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa-balzsam** csomagolás minden részén az itt látható kerek vedjegy legyen; a **Prágai házikenőcs** csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű vedjegy.

— A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap! —

Elismoró-levelek rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapest: Török József gyógyszerésztárból, Egger A. gyógyszerésztárból, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utódai.

Főraktár a készítőnél: B. FRAGNER. Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Eck der Spornergasse Nr. 203

Postaküldés azonnal.

H I R D E T M É N Y.

Az Eperjesi Takarékpénztárnak 1899. évi augusztus hó 29-ikén tartott közgyűlése alkalmával az alapszabályoknak módosítására vonatkozó indítvány — a részvényesek alapszabályok kívánta számának hiánya miatt — tárgyalható nem volt, miért is a közgyűlés megbízása folytán e czélből

1899. évi szeptember hó 21-ik napjának d. u. 3 órájára

Eperjes szab. kir. város tanácstermében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉS

azon figyelmeztetéssel tüzetik ki, hogy az alapszabályoknak 23 §. értelmében ezen közgyűlés a megjelent részvényesek számára való tekintet nélkül határozatképes.

Tanácskozási tárgy:

Az alapszabályok némely szakaszainak módosítása végett benyújtott igazgatósági indítvány.

Eperjesen, 1899. évi augusztus hó 30-án.

Az Eperjesi Takarékpénztár igazgatósága.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari szállító, hangszergyáros,
a Rákóczi-féle tárogató feltalálója.

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Hegedűk vonóval 3 frtól 15 frtig.
Mester-hegedűk vonóval 15 frtól
300 frtig.
Gordonkák vonóval, 10 forinttól
150 frtig.
Nagybögők vonóval 30 forinttól
100 frtig.
Fuvolák 2 frtól 100 frtig.
Szárny-kürtök 14 frtól 20 frtig.
Czimbalmok 35 frtól 300 frtig.
Ósi magyar tárogató, szabadal-
mazva, 20 frtól 60 frtig.
Elpusztíthatatlan, kitűnő erős
hangú harmonikák 3, 4, 5, 6, 8,
10 frtól 80 frtig.

Templomi és más zenekarok ré-
szére szükséges fuvó- és vonó-
hangszerek előnyös fizetési felté-
telek mellett legutányosabb árban
szállítanak.

Nagy képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.

Harmonika-árjegyzék külön
kérendő.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri
gőzforralom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüt-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10.
Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringasse 7/a.

I. Cajüte:

Április 1-től Okt. 31-ig
290—400 Mk.*
Nov. 1-től Márcz. 31-ig
230—320 Mk.

II. Cajüte:

Aug. 1-től Okt. 15-ig
200 Mk.
Okt. 16-tól Julius 31-ig
180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és ele-
ganciája szerint.

Nagy Képes Világtörténet

Képes díszmű a művelt közönség számára.

ALDASSY ANTAL, BOROVSKY SAMU,
FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA,
MIKA SÁNDOR közreműködésével szerkeszti
MARZALI HENRIK.

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelleklettel,
60 színes műlappal, 50 történelmi térképpel és
8500 szövegoddallal.

Megjelenik tizenkét
kötetben

famentes, tehát soha meg
nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára
rendkívül díszes félbőr-
kötésben, bőrháttal és
vászontáblával
8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet
jelenik meg.

Megjelenik füzetes
kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmiképp sem lesz.
Hetenkint egy füzet fog köze-
bcsúttatni.

Egy-egy füzet ára
30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes bekö-
tési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerelhető:

- Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros
füzetekben minden rendes hazai könyvvarisnal.
- Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 fo-
rintjával
a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

Tájékoztató képes prospektust
vagy
mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve
küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.

Előfizető-gyűjtők sziveskedjenek
a kiadóhivatalhoz fordulni.

5611—1899. kig. szám.

Árverési hirdetmény.

Az Eperjesi szab. kir. város tulajdonát képező volt Ligda-
ffle ház és telek (a Sörház átellenében) 1900. évi január hó
1-től kezdve három évi időtartamra bére adandó, az árverés
újjáni kibérlésre határidőül **1. évi szeptember hó
20-ik napjának** délelőtti 10 órája tüzetik ki azzal,
hogy az árverés megkezdése előtt a polgármester kezeihez
írásbeli zárt ajánlatok is beadhatók.

Ugy az árverésnél, mint az írásbeli ajánlatnál is 50 frt
vádiium teendő.
Az árverési feltételek a polgármesternél megtudhatók.
Eperjesen, 1899. évi augusztus hó 24-ikén.

Mandics Ede s. k.,
polgármester.

Eladó

a Kerényi-utca 4. szám alatt lévő

ház.

Értekezni lehet ugyanott a ház
tulajdonosával.

KATHREINER-FÉLE Kneipp maláta kávé.

Nagy mama nekem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-,
szív- és gyomorbetegségeknél, vérszegénységnél orvosilag ajánlva.
Legkedveltebb kávéital a családok százezeinél.

Zacherlin

Nem papirzacskókban
hanem
csupán palaczkokban a valódi!

Ez az igazán csallhatatlan, gyökeres segít-
ség mindenféle rovar-faj kipusztítására.

Kapható Eperjesen:

Atlasz D., Feldmann Adolf, Molitorisz I. gyógyszer.
Barts E. gyógyszer, Gallotsik J. W., Özv. Neumann B.,
Ein Simon, Glücksmann Mór, Oszvald Dániel,
Bohrandt J. W., Holénia Béla, Singer S. Fiai,
Dahlström Károly, Lefkovits Emil, Sváby Ferencz,
Diamant R., Mikolik István, Wenczel István és
Konya Miklósnál.